

MRSA, aviaire influenza en koepokken. Dat waren de hoofdonderwerpen tijdens ons seminar op 18 juni. “Onderwerpen die actueel zijn en dicht bij de dagelijkse praktijk staan”, zo gaf één van de deelnemers in de evaluatie aan.

Leidt antibioticumgebruik in dieren tot risico's voor de volksgezondheid? Dat was de centrale vraag in de presentatie van Dik Mevius, hoogleraar Infectieziekten en Immunologie aan de faculteit Diergeneeskunde. Ja, zo luidde de conclusie. AMR in dieren heeft een zoönotische component, echter de relatie met de mens is meestal erg complex en indirect.

Verpleegkundig specialist Diedy Sterkenburg raakte tijdens haar werk besmet met MRSA. Zij vertelde op openhartige wijze wat het met haar deed en hoe het haar werk veranderd heeft. Vervolgens liet arts infectieziektebestrijding Babette Rump aan de hand van een aantal voorbeelden zien dat MRSA het nieuwe stigma van deze tijd lijkt te worden.

Aviaire influenza

Arco van de Spek (hoofd NVWA Incident en Crisiscentrum) en Robert Jan Schouwerwou (hoofd GHOR bij de Veiligheidsregio Utrecht) vertelden in vogelvlucht wat er allemaal gebeurt als er een melding van een hoog pathogene variant vogelgriep binnenkomt: hoe verloopt de crisisbeheersing en wat komt er allemaal kijken bij de ruiming van de dieren.

Koepokken

Koepokken wordt veroorzaakt door het Cowpox virus (CPXV). Wilde knaagdieren als rosse woelmuizen, bosmuizen en aardmuizen vormen het reservoir van het virus, maar worden er niet ziek van. Het virus kan door deze knaagdieren doorgegeven worden aan andere dieren zoals koeien of katten. Ook de mens kan besmet worden door direct contact met geïnfecteerde knaagdieren zoals de wilde rat of muis. De meeste besmettingen bij mensen worden echter veroorzaakt door contact met andere geïnfecteerde dieren, zoals katten en koeien.

Een besmetting bij de mens is zeldzaam, zelflimiterend en veroorzaakt meestal plaatselijke huidafwijkingen. Bij kwetsbare bevolkingsgroepen (YOPI's: young, old, pregnant, immunodeficient) kan de ziekte een meer ernstig verloop hebben. In 2002 is een 14-jarig meisje in Nederland besmet geraakt met koepokken nadat ze een zieke wilde rat verzorgd had. In 2014 raakte opnieuw een patiënt besmet, met fatale afloop. Herman Egberink (universitair hoofddocent Virologie en Klinische Infectiologie aan de faculteit Diergeneeskunde) en Jan Sinnige (AIOS medische microbiologie, UMC Utrecht) gingen in op de overdracht van het virus en op de klinische symptomen en diagnostiek bij mens en dier.

Interactieve casus

Tot slot gingen de deelnemers zelf aan de slag met een casus van een rat die een 5-jarig jongetje had gebeten. In groepjes onderzochten zij diverse aspecten van deze casus. Welke ziekten kan een rat overbrengen op mensen? En wat zijn de gevaren voor dieren? Moet het jongetje nu wel of geen antibiotica krijgen? Wanneer moet de gemeente ingrijpen? En hoe dan? Hoe moeten rattenbestrijders zich beschermen? Kunnen kinderen nog wel veilig buiten spelen? Allemaal vragen waar de deelnemers een antwoord op moesten vinden.

Hilarisch

Hoewel de oefening als casus hier en daar iets te hilarisch was, gaf het volgens een deelnemer “wel een goed beeld van de aanwezige kennis en een idee wat we kunnen bereiken als mensen uit verschillende werkvelden met elkaar gaan samenwerken.” Want daar ontbrak het nog wel aan. Binnen de groepjes werd prima samengewerkt. Maar aan samenwerken met groepjes van andere disciplines had niemand gedacht, zo bleek tijdens de plenaire nabespreking.

Regionale crisisstructuur zoönosen

De casus legde de behoefte aan een samenhangende en regionale structuur voor de bestrijding van zoönosen bloot. Het Kennisnetwerk Zoönosen Midden-Nederland onderzoekt de mogelijkheden om een dergelijke structuur te ontwikkelen.